

Utvärdering av ett datorbaserat interaktivt hörselträningsprogram i samband med hörapparatutprovning

SAMMANFATTNING

Hela projektet, som var avsett att utvärdera alla tre delarna i träningsprogrammet *Kurs i Avläsning och hörträning*, *Kurs i Hörtaktik* samt *Kurs i TSS* (en baskurs i Tecken Som Stöd-metoden), är delat i ett A- och ett B-projekt. Endast B-projektet redovisas här. I denna del var syftet att undersöka om träningsprogrammen *Kurs i Avläsning och hörträning* samt *Kurs i Hörtaktik* är lämpliga att använda i samband med hörapparatutprovning. I undersökningen har patienter som har provat hörapparat för första gången deltagit. De patienter som fick en taluppfattningsförbättring i brus mindre än 12% med hörapparat jämfört med *utan* erbjöds delta i projektet. 24 personer påbörjade projektet varav 13 personer slutförde. Åldern på försökspersonerna låg mellan 53 och 78 år och två av dessa var kvinnor.

Personerna testades sedan auditivt och audiovisuellt med tal i brus både före och efter träning med programmen. Patienterna instruerades muntligt och skriftligt om hur träningen skulle ske efter ett givet schema och att de skulle gå igenom programmet *Hörtaktik* med närstående eller anhörig. De valde själva om de ville träna hemma eller på kliniken. Patienterna tränade vid 10 tillfällen och kom därefter på ett avslutande besök för att göra testerna efter träning och för att lämna de tre enkäter som de skulle ha besvarat till besöket.

Frågeställningar:

- Förbättras taluppfattningen med och utan läppavläsning av programmen?
- Ökar programmen kunskaperna om kommunikationsstrategier?
- Involveras anhöriga genom programmen?

Slutsats:

- Träningen bör ha givit en liten förbättring i auditiv taluppfattning på 3 till 4 % utöver den förbättring på ca 3% som i genomsnitt kan förväntas utan speciell träning, och möjligen också en något mindre förbättring audiovisuellt.
- Träningen har givit ökade kunskaper om kommunikationsstrategier.
- Medvetenheten om fördelen av att utnyttja hörtaktik har ökat.
- Anhöriga involveras i mindre grad än väntat genom programmen.
- Hörapparatpassningen kan möjligen ha påskyndats genom träningen.
- Programmen måste uppdateras i takt med datorutvecklingen för att kunna användas i framtiden.

Projektet har bekostats av Allmänna Arvsfonden och sökts av Hörselskadades Riksförbund. Tack till audionomerna för extra mätningar i samband med hörapparatutprovning och hörsel-pedagog Lizette Östman för utformande av träningsschema samt mätningar av patienter.